

**ЦАГДААГИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР
ХУУЛИЙН ХЭЛТЭС**

**ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ТАЛААР**

2020 он

ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ТУХАЙ

Оршил

Монгол Улсын Их Хурлаас 2020 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдөр Оюуны өмчийн тухай хуулийг баталж, 2020 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр мөрдөнө.

Оюуны өмчийн тухай хууль 5 бүлэг, 27 зүйлтэй.

Хуулийн үзэл баримтлал

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Долдугаар зүйлийн 1-д “Монголын ард түмний түүх, соёлын дурсгалт зүйл, шинжлэх ухаан, оюуны өв төрийн хамгаалалтад байна” гэж, мөн зүйлийн 2-т “Иргэний туурвисан оюуны үнэт зүйл бол зохиогчийнх нь өмч, Монгол Улсын үндэсний баялаг мөн” гэж, Арван зургадугаар зүйлийн 8-д Монгол Улсын иргэний баталгаатай эдлэх үндсэн эрх, эрх чөлөөг хуульчлахдаа “соёл, урлаг, шинжлэх ухааны үйл ажиллагаа явуулах, бүтээл туурвих, үр шимийг нь хүртэх эрхтэй. Зохиогч, шинэ бүтээл, нээлтийн эрхийг хуулиар хамгаална” гэж тус тус заасан.

Монгол Улсын Их Хурлын 2016 оны 45 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн 3.2.31-д “Шинжлэх ухааны салбар, эрдэмтэд, хүрээлэнгүүдтэй хамтран шинэ технологи нэвтрүүлсэн хувийн аж ахуйн нэгжүүдийг урамшуулах механизм бий болгоно.”, 3.2.32-т “Оюуны өмчийн үнэлэмжийг нэмэгдүүлж, монгол хүний эзэмшиж байгаа зохиогчийн эрх, патентыг хамгаалах асуудлыг олон улсын түвшинд хүргэж, сурталчлах ажлыг идэвхжүүлнэ.” гэж тус тус заасан нь Оюуны өмчийн тухай хуулийн төслийг боловсруулах үндэслэл болжээ.

Монгол Улсын төрөөс оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах бодлогын дүнд Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн тухай хууль, Патентын тухай хууль, Барааны тэмдэг, газар зүйн заалтын тухай, Инновацийн тухай, Технологи дамжуулах тухай хуулийг тус тус батлан хэрэгжүүлж байгаа ч эдгээр хуулийн зохицуулалтууд хоорондоо давхардал, зөрчил ихтэй байдаг. Тухайлбал, оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага (“Оюуны өмчийн байгууллага” гэх)-ын бүрэн эрх, оюуны өмчийн байцаагчийн чиг үүрэг, оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн эрх, үүрэг, лицензийн гэрээтэй холбоотой зохицуулалтууд нь дээрх хуулиудад давхардал үүсгэж байна. Тиймээс оюуны өмчийн салбарт хэрэгжиж буй дээрх хуулиудад давтагддаг нийтлэг харилцааг нэгтгэн нэг хуулиар ерөнхийд нь зохицуулах нь хуулийг хэрэглэх, үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөх субъектүүдэд илүү ойлгомжтой болох бөгөөд цаашдаа хуулиуд хоорондоо зөрчилдөх, хийдэл бий болохоос сэргийлэх ач холбогдолтой юм гэж хууль санаачлагч үзсэн.

Оюуны өмчийн салбарын хуулиудад хамгийн их давтагдаж буй зохицуулалт нь оюуны өмчийн асуудал байгууллагын бүрэн эрхтэй холбоотой байдаг хэдий ч оюуны өмчийн байгууллагын эрх зүйн статусыг тодорхойлсон хууль байхгүй. Тиймээс оюуны өмчийн байгууллагын эрх зүйн статусыг тогтоож, бүрэн эрхийг заах нь тус байгууллага үйл ажиллагаагаа хэвийн, тогтвортой явуулах, Дэлхийн оюуны өмчийн байгууллага зэрэг олон улсын байгууллагатай хамтын ажиллагаагаа хөгжүүлэхэд ач холбогдолтой байна.

Түүнчлэн оюуны өмчийг үйлдвэрлэлд ашиглах ажиллагаа буюу инновацийн асуудал нь боловсрол, шинжлэх ухааны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний эрхлэх асуудлын хүрээнд байх нь бэрхшээл үүсгэж байгаа тул инновацийн асуудлыг аж үйлдвэрийн өмчийн асуудлыг хариуцдаг оюуны өмчийн байгууллагад нэг дор хариуцуулах нь зохистой байна гэж хууль санаачлагчийн зүгээс үзжээ.

Оюуны өмчийг төрөөс дэмжих тухай бодлогын баримт бичгүүдэд тусгасан байдаг ч үүнийг хэрхэн дэмжихийг хуульд тодорхой тусгаагүйгээс төрөөс оюуны өмчийг дэмжих ажиллагаа нь нэгдсэн зохицуулалтгүй. Тиймээс оюуны өмчийг хөгжүүлэх зорилгоор зарим татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх нь бодитой дэмжлэг болох тул хууль зүйн үндэслэл, практик шаардлагад нийцүүлэн Оюуны өмчийн тухай анхдагч хуулийн төслийг боловсруулж, батлагдсан байна.

Хуулийн бүтэц

№	Бүлэг	Зохицуулсан харилцаа
1	Нэгдүгээр бүлэг Нийтлэг үндэслэл	1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт 2 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн хууль тогтоомж 3 дугаар зүйл. Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт 4 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн эрхийн хамгаалалтын зарчим 5 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн эрх 6 дугаар зүйл. Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх 7 дугаар зүйл. Аж үйлдвэрийн өмчийн эрх 8 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах
2	Хоёрдугаар бүлэг Оюуны өмчийн байгууллагын тогтолцоо, удирдлага, чиг үүрэг	9 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний чиг үүрэг 10 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөлийн чиг үүрэг 11 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн байгууллага 12 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн байгууллагын чиг үүрэг 13 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн байгууллагын даргын бүрэн эрх 14 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн улсын байцаагч 15 дугаар зүйл. Шинжээч
3	Гуравдугаар бүлэг Оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах талаар иргэн, хуулийн этгээдийн оролцоо	16 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч 17 дугаар зүйл. Хамтын удирдлагын байгууллага 18 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн зуучлалын үйл ажиллагаа эрхлэх

4	Дөрөвдүгээр бүлэг Оюуны өмчийн эрхийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	19 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн эрхийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах хэлбэр 20 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн үнэлгээ 21 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн үнэлгээ хийх эрх 22 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн эрхийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг
5	Тавдугаар бүлэг Бусад	23 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн мэдээллийн нэгдсэн сан 24 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн байгууллагын үйлчилгээний хөлс 25 дугаар зүйл. Аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн маргаан хянан шийдвэрлэх 26 дугаар зүйл. Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага 27 дугаар зүйл. Хууль хүчин төгөлдөр болох

Зорилт /1 дүгээр зүйл/

Энэ хуулийн зорилт нь оюуны өмчийн эрхээр хамгаалагдах бүтээл, оюуны өмчийг хамгаалах зарчим, оюуны өмчийн байгууллагын тогтолцоо, чиг үүргийг тогтоох, оюуны өмчийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахыг дэмжихтэй холбогдсон нийтлэг харилцааг зохицуулахад оршино.

Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт /3 дугаар зүйл/

№	Нэр томъёо	Тодорхойлолт
1	оюуны өмч	оюуны бүтээлч үйл ажиллагааны үр дүнд бий болсон зохиогчийн эрхийн бүтээл, зохиогчийн эрхэд хамаарах эрхийн объект болон аж үйлдвэрийн өмчийг
2	оюуны өмчийн мэдээллийн нэгдсэн сан	нэгдсэн ангилал, индекс, стандарт, баримт бичгийн шаардлага болон хуульд заасны дагуу бүрдүүлж, боловсруулж, хадгалсан оюуны өмчийн цаасан болон цахим мэдээллийн бүрдлийг
3	хамтын удирдлагын байгууллага	зохиогч, зохиогчийн эрх эзэмшигч болон түүнд хамаарах эрх эзэмшигчид бүтээл ашиглах онцгой эрхийг хэрэгжүүлэх болон хамгаалах зорилго бүхий ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдийг
4	албан ёсны тогтмол хэвлэл	оюуны өмчийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаас Аж үйлдвэрийн өмчийг хамгаалах тухай Парисын конвенцод заасны дагуу шинэ бүтээл, ашигтай загвар, бүтээгдэхүүний загвар, барааны тэмдгийн бүртгэлийг мэдээлэх тогтмол нийтлэлийг

Оюуны өмчийн эрхийн хамгаалалтын зарчим /4 дүгээр зүйл/

Оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах үйл ажиллагаанд дараах зарчмыг баримтална.	Зарчим
	хууль дээдлэх;
	нийтийн ашиг сонирхол, зан суртахуунд нийцсэн байх;
	оюуны өмчийн эрх эзэмшигч болон нийтийн ашиг сонирхлын тэнцвэрт байдлыг хангах;
	оюуны өмчийн мэдээлэл нийтэд нээлттэй байх;
	оюуны өмчийн харилцаа нь төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлийн түншлэл, иргэдийн хамтын ажиллагаанд тулгуурласан байх;
	аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийг эхэлж мэдүүлэх;
	нэгдмэл тогтолцоо, арга зүйтэй байх.

Оюуны өмчийн эрх /5 дугаар зүйл/

	Хамгаалах эрх
Оюуны өмчийн дараах эрхийг хамгаална	зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх;
	аж үйлдвэрийн өмчийн эрх.

Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх /6 дугаар зүйл/

1/Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх нь тухайн бүтээлийг бодитойгоор туурвиж, бодит хэлбэрт орсон үеэс үүснэ.

2/Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх үүсэх, түүнийг хэрэгжүүлэхэд бүртгэл шаардахгүй.

3/Зохиогч сайн дурын үндсэн дээр өөрийн бүтээлийн мэдээллийг оюуны өмчийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгүүлж болно.

4/Зохиогч өөрийн бүтээлийн зохиогч мөн болохоо нотлох үүрэг хүлээнэ.

Аж үйлдвэрийн өмчийн эрх /7 дугаар зүйл/

	Аж үйлдвэрийн өмчийн эрх
Аж үйлдвэрийн өмчийн эрхэд дараах зүйл хамаарна	шинэ бүтээл;
	ашигтай загвар;
	бүтээгдэхүүний загвар;
	барааны тэмдэг;
	газар зүйн заалт.
Аж үйлдвэрийн өмчийн эрх нь оюуны өмчийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад эрхийн хамгаалалт хийлгэж, улсын бүртгэлд бүртгүүлснээр үүснэ.	
Оюуны өмчийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага зохих журмын дагуу шинэ бүтээл, ашигтай загвар, бүтээгдэхүүний загварыг бүртгэж патент, барааны тэмдэг, газар зүйн заалтыг бүртгэж гэрчилгээ тус тус олгоно.	

Оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах /8 дугаар зүйл/

Зохиогчийн болон аж үйлдвэрийн оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах үйл ажиллагаатай холбоотой нарийвчилсан харилцааг тухайлсан хуулиар зохицуулна.

**ОЮУНЫ ӨМЧИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТОЛЦОО,
УДИРДЛАГА, ЧИГ ҮҮРЭГ**

1	Оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний чиг үүрэг /9 дүгээр зүйл/	
	Энэ хуулийн 6, 7 дугаар зүйлд заасан зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх, аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн хэрэгжилтийг хангах, хяналт шалгалттай холбоотой асуудлаар оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:	1/оюуны өмчийн талаар төрөөс баримтлах бодлогыг боловсруулж, батлуулах; 2/аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн Маргаан шийдвэрлэх зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг батлах; 3/Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг батлах; 4/хамтын удирдлагын байгууллагын үйл ажиллагаанд баримтлах журмыг батлах; 5/оюуны өмчийн шилдэг бүтээл шалгаруулах журмыг батлах; 6/лицензийн гэрээ, оюуны өмчийн ашиглалттай холбоотой бусад гэрээг бүртгэх журмыг батлах; 7/хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.
2	Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөлийн чиг үүрэг /10 дугаар зүйл/	
	1.Монгол Улсын Ерөнхий сайдын дэргэд Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөл ажиллана. 2.Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөлийг Монгол Улсын Ерөнхий сайд даргалах бөгөөд дэд дарга нь оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн байна. 3.Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг Засгийн газар батална.	
	4.Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөл дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:	1/оюуны өмчийн талаар төрөөс баримтлах бодлогын хэрэгжилт, салбар хоорондын уялдааг хангах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх; 2/оюуны өмчийн эдийн засгийн эргэлтийг дэмжих бодлого боловсруулж, салбар хоорондын уялдааг хангах; 3/зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх, аж үйлдвэрийн өмчийн эрхтэй холбоотой хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, Монгол Улсын олон улсын гэрээнд нийцүүлэх талаар санал боловсруулах.
3	Оюуны өмчийн байгууллага /11 дүгээр зүйл/	1/Оюуны өмчийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага /цаашид “оюуны өмчийн байгууллага” гэх/ Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг байх бөгөөд орон нутагт хэлтэс, тасаг байгуулж, эсхүл оюуны өмчийн улсын байцаагч ажиллуулж болно. 2/Оюуны өмчийн байгууллага үйл ажиллагааныхаа тодорхой

		хэсгийг үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлж болох бөгөөд бусад үйл ажиллагааны болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлнэ. 3/Оюуны өмчийн байгууллагын дэргэд аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн хамгаалалтын талаарх өргөдөл, гомдлыг хянан шийдвэрлэх эрх бүхий аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн маргаан шийдвэрлэх зөвлөл /цаашид “Маргаан шийдвэрлэх зөвлөл” гэх/ ажиллана. 4/Оюуны өмчийн байгууллагын дэргэд зохиогчийн эрхийн хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр оюуны өмчийн байгууллагад зөвлөх, тарифыг хянах чиг үүрэг бүхий Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн зөвлөл ажиллана. 5/Оюуны өмчийн байгууллагын орон нутаг дахь хэлтэс, тасаг, оюуны өмчийн улсын байцаагч үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд тухайн шатны нутгийн өөрөө удирдах байгууллага, Засаг дарга дэмжлэг үзүүлнэ.
4	Оюуны өмчийн байгууллагын чиг үүрэг /12 дугаар зүйл/	
1.Оюуны байгууллага нийтлэг чиг хэрэгжүүлнэ.	өмчийн дараах үүргийг	1/оюуны өмчийн хууль тогтоомж, Монгол Улсын олон улсын гэрээг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах; 2/оюуны өмчийн хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, Монгол Улсын олон улсын гэрээнд нийцүүлэх талаар санал боловсруулах; 3/оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр ажиллах этгээдийг шалгаруулах, тусгай зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох; 4/хамтын удирдлагын байгууллагад зөвшөөрөл олгох, хамтран ажиллах гэрээ байгуулах, мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавих, үр дүнг тооцож, нийтэд мэдээлэх; 5/оюуны өмчийн шилдэг бүтээл шалгаруулах ажлыг энэ хуулийн 9.1.5-д заасан журмын дагуу жил бүр зохион байгуулах; 6/гадаад улсын адил байгууллага болон олон улсын байгууллагатай холбогдох хууль тогтоомж, Монгол Улсын олон улсын гэрээний дагуу хамтран ажиллах; 7/оюуны өмчийн бүртгэлийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, нийтэд мэдээлэх; 8/эрхийн хамгаалалт хийгдсэн шинэ бүтээл, бүтээгдэхүүний загвар, ашигтай загвараас эдийн засгийн өндөр үр ашиг өгөхүйц бүтээлийн судалгаа хийж, Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөлийг мэдээллээр хангах; 9/оюуны өмчийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахтай

		холбоотой санал боловсруулж, Засгийн газарт хүргүүлэх; 10/эрх шилжүүлэх гэрээ, лицензийн гэрээ, франчайзийн болон мерчандайзийн гэрээг бүртгэх; 11/оюуны өмчийн сургалт, судалгааны ажлыг нэгдсэн удирдамж, арга зүйгээр хангах; 12/оюуны өмчтэй холбоотой маргааныг шийдвэрлэхэд шаардлагатай лавлагаа өгөх; 13/оюуны өмчийн зуучлалын үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийг бүртгэх, гэрэ э байгуулах, бүртгэлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох; 14/оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн ажиллах журмыг батлах; 15/оюуны өмчийн бүртгэлийн мэдээллийн нэгдсэн санг цахим хэлбэрт оруулах, мэдээллийн сан үүсгэх, ашиглах, түүний байнгын тасралтгүй үйл ажиллагаа, хадгалалт, хамгаалалт, нууцлалын найдвартай байдлыг хангах журмыг батлах; 16/хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.
2.Оюуны өмчийн байгууллага зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ		1/зохиогч, зохиогчийн эрх эзэмшигч, эсхүл түүнд хамаарах эрх эзэмшигчийн хүсэлтээр зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийг бүртгэх, гэрчилгээ олгох, хүчингүй болгох, бүтээлийн сан бүрдүүлэх; 2/зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрх эзэмшигчийн эрх ашгийг хамгаалах, тэдний бүтээн туурвих үйл ажиллагааг дэмжих, ардын урлагийн бүтээлийг хамгаалах чиглэлээр иргэн, хуулийн этгээдтэй хамтран ажиллах.
3.Оюуны өмчийн байгууллага аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ		1/аж үйлдвэрийн өмчийн эрхэд хамаарах бүтээлийн мэдүүлэг хүлээн авах, хянах, хайлт, мөн чанарын шүүлт хийх, бүртгэх; 2/аж үйлдвэрийн өмчийн эрхэд хамаарах бүтээлийн бүртгэл хөтөлж, патент, гэрчилгээ олгох, хүчингүй болгох, мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх; 3/аж үйлдвэрийн өмчийн эрхэд хамаарах бүтээлийн бүртгэлтэй холбогдсон мэдээллийг нийтэд мэдээлэх зорилгоор албан ёсны тогтмол хэвлэл эрхлэн гаргах.
5 Оюуны өмчийн байгууллагын даргын бүрэн эрх /13 дугаар зүйл/		
Оюуны өмчийн байгууллагын дарга		1/оюуны өмчийн байгууллагын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;
Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8.3-т зааснаас гадна		2/оюуны өмчийн улсын байцаагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, түүний хууль зөрчсөн шийдвэрийг өөрчлөх, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох; 3/оюуны өмчийн байгууллагын орон нутаг дахь хэлтэс,

дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ.	тасгийн бүтэц, орон тоог батлах; 4/оюуны өмчийн байгууллагын орон нутаг дахь хэлтэс, тасгийн албан хаагч, улсын байцаагчийг томилох, чөлөөлөх; 5/хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.
6 Оюуны өмчийн улсын байцаагч /14 дүгээр зүйл/	1/Оюуны өмчийн байгууллагад оюуны өмчийн улсын ерөнхий байцаагч, улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагч ажиллана. 2/Орон нутагт оюуны өмчийн асуудал хариуцсан хэлтэс, тасаг ажиллуулах бол оюуны өмчийн улсын байцаагч ажиллуулж болно. 3/Оюуны өмчийн байгууллагын дарга оюуны өмчийн улсын ерөнхий байцаагч байна. 4/Оюуны өмчийн улсын ерөнхий байцаагчийн эрхийг Засгийн газар, улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагчийн эрхийг оюуны өмчийн улсын ерөнхий байцаагч олгоно. 5/Оюуны өмчийн улсын байцаагч хяналт шалгалтыг гүйцэтгэхдээ оюуны өмчийн хууль тогтоомж, Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно. 6/Улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагч нь улсын ерөнхий байцаагчид ажлаа хариуцан тайлагнана. 7/Улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагч нь улсын ерөнхий байцаагчаас баталсан загвар бүхий үнэмлэх, хувийн дугаар бүхий тэмдэг болон акт, дүгнэлт, албан шаардлагын хэвлэмэл хуудас хэрэглэнэ.
7 Шинжээч /15 дугаар зүйл/	1/Шинжээч нь байгалийн болон техникийн ухааны дээд боловсролтой, оюуны өмчийн салбарт хоёроос доошгүй жил ажилласан, оюуны өмчийн байгууллагын ажилтан байна. 2/Шинжээч нь энэ хуулийн 7.1-д заасан аж үйлдвэрийн өмчийн эрхээр мэргэшсэн байна.

ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ТАЛААР ИРГЭН, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН ОРОЛЦОО

Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч /16 дугаар зүйл/	1/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч нь төлөөлүүлэгчээс олгосон эрхийн хүрээнд оюуны өмчийн байгууллага болон эрх бүхий байгууллагад төлөөлүүлэгчийг төлөөлөх эрхтэй байна. 2/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч нь Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан тусгай зөвшөөрөлтэй иргэн, хуулийн этгээд байна. 3/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн тусгай зөвшөөрлийг оюуны өмчийн байгууллага олгоно. 4/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч нь дээд боловсролтой, оюуны өмчийн салбарт гурваас доошгүй
---	--

	жил ажилласан, ял шийтгэлгүй, 25 нас хүрсэн, Монгол Улсад байнга оршин суудаг Монгол Улсын иргэн байна. 5/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчид нэгдэж, оюуны өмчийн ашгийн төлөө хуулийн этгээд байгуулж болно. 6/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч нь үйл ажиллагаандаа оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн ажиллах журмыг баримтална. 7/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч нь дэвшүүлж байгаа шинэ бүтээл, ашигтай загвар, бүтээгдэхүүний загвартай холбоотой нийтэд нээлттэй болоогүй мэдээллийг бусдад задруулахгүй байх үүрэгтэй. 8/Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч нь мэргэжлийн холбооны гишүүн байна.
Хамтын удирдлагын байгууллага /07 дугаар зүйл/	1/Хамтын удирдлагын байгууллагыг зохиогч, зохиогчийн эрх эзэмшигч болон түүнд хамаарах эрх эзэмшигчдийн санаачилгаар үүсгэн байгуулна. 2/Хамтын удирдлагын байгууллагыг зохиогчийн эрхийн бүтээл, түүнд хамаарах эрхийн объектын төрлөөр дагнан байгуулна. 3/Хамтын удирдлагын байгууллага зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийг хэрэгжүүлэх, хамгаалах үйл ажиллагаа явуулахдаа оюуны өмчийн байгууллагаас зөвшөөрөл авч, хамтран ажиллах гэрээ байгуулан ажиллана. Гэрээний загварыг оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална. 4/Хамтын удирдлагын байгууллага үйл ажиллагаандаа сайн засаглалыг нэвтрүүлэх, үр дүн тооцогдохуйц, ил тод байх зарчмыг баримтална. 5/Хамтын удирдлагын байгууллагын үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлан нийтэд ил тод, нээлттэй байна. 6/Хамтын удирдлагын байгууллагад тавигдах шаардлага, чиг үүрэг, түүнд тавих хяналт болон холбогдох бусад харилцааг Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн тухай хуулиар зохицуулна.
Оюуны өмчийн зуучлалын үйл ажиллагаа эрхлэх /18 дугаар зүйл/	1/Оюуны өмчийн зуучлалыг оюуны өмчийн байгууллагад бүртгэгдсэн хуулийн этгээд эрхэлнэ. 2/Оюуны өмчийн зуучлагчид тавигдах шаардлага, оюуны өмчийн байгууллагад бүртгүүлэх журмыг оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална. 3/Энэ хуулийн 18.1-д заасан хуулийн этгээдтэй оюуны өмчийн байгууллага гэрээ байгуулна. Гэрээний загварыг оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн

	батална.
--	----------

**ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ЭРХИЙГ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРГЭЛТЭД ОРУУЛАХ,
ТӨРӨӨС ҮЗҮҮЛЭХ ДЭМЖЛЭГ**

Оюуны өмчийн эрхийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах хэлбэр /19 дүгээр зүйл/	1/Оюуны өмчийн эрхийг лиценз, франчайз, мерчандайзийн болон бусад гэрээ, хэлцлээр бусдад бүрэн болон хэсэгчлэн ашиглуулах, өмчлөх эрх шилжүүлэх, оюуны өмчөөр хуулийн этгээдэд хөрөнгө оруулах, барьцаалах болон бусад хэлбэрээр эдийн засгийн эргэлтэд оруулж болно. 2/Энэ хуулийн 19.1-д заасан хэлбэрээр оюуны өмчийн эрхийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад байгуулах гэрээ, хэлцлийг холбогдох хуулиар зохицуулна.
Оюуны өмчийн үнэлгээ /20 дугаар зүйл/	1/Оюуны өмчийг үнэлэхдээ Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хууль, үнэлгээний олон улсын стандарт, оюуны өмч, биет бус хөрөнгийн үнэлгээний үндэсний стандарт, аргачлалыг удирдлага болгоно. 2/Оюуны өмчийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахдаа хуульд өөрөөр заагаагүй бол талууд оюуны өмчийн үнэлгээг харилцан тохиролцож тогтоож болно.
Оюуны өмчийн үнэлгээ хийх эрх /21 дүгээр зүйл/	1/Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн дагуу тусгай зөвшөөрөл эзэмшиж байгаа хөрөнгийн үнэлгээчин нь оюуны өмчийн үнэлгээ хийх сургалтад хамрагдаж, гэрчилгээ авсны үндсэн дээр оюуны өмчийн үнэлгээг хийнэ. 2/Оюуны өмчийн байгууллага болон хөрөнгийн үнэлгээний мэргэжлийн байгууллага сургалтын хөтөлбөрийг хамтран боловсруулж, энэ хуулийн 21.1-д заасан сургалтыг зохион байгуулна. 3/Оюуны өмчийн үнэлгээ хийх сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн хөрөнгийн үнэлгээчинд оюуны өмчийн байгууллага гэрчилгээ олгож, оюуны өмчийн үнэлгээ хийх эрх бүхий этгээдийн жагсаалтад бүртгэж, мэдээллийн сан бүрдүүлнэ.

Оюуны өмчийн эрхийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг /22 дугаар зүйл/

Төрөөс оюуны өмчийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахтай холбогдуулан дараах дэмжлэг үзүүлж болно.	1/татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт; 2/хуульд заасан нөхцөл, журмын дагуу төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр оюуны өмчийн эрхэд хамаарах бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаа хийх; 3/оюуны өмчийн эрхийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах сан байгуулах;
---	--

	4/оюуны өмчийн эрхээ бүртгүүлэх, хамгаалах болон олон улсын эрхийн хамгаалалтын хүсэлт гаргахад дэмжлэг үзүүлэх.
--	--

БУСАД

Оюуны өмчийн мэдээллийн нэгдсэн сан /23 дугаар зүйл/	1/Монгол Улс оюуны өмчийн мэдээллийн нэгдсэн сантай байна. 2/Оюуны өмчийн нэгдсэн мэдээллийг цахим хэлбэрээр бүрдүүлэх, хөгжүүлэх боломжтой байна. 3/Оюуны өмчийн мэдээллийн нэгдсэн сан үрэгдэх, устгагдах, эргэж засварлагдахаас бүрэн хамгаалагдсан, цахим технологид суурилсан байна. 4/Оюуны өмчийн мэдээллийн нэгдсэн сан энэ хуулийн 6, 7 дугаар зүйлд заасан бүтээлийн бүртгэлийн эх баримт бичгийн архив, түүний цахим мэдээллийн сангаас бүрдэнэ. 5/Оюуны өмчийн мэдээллийн нэгдсэн сангийн мэдээллийг албан үүргийн дагуу ашиглаж байгаа этгээд тухайн мэдээлэлтэй холбоотой нууцыг хадгалах үүрэгтэй. 6/Оюуны өмчийн байгууллага оюуны өмчийн цахим мэдээллийн нэгдсэн санг нөөцлөн технологийн дагуу хадгална.
--	---

Оюуны өмчийн байгууллагын үйлчилгээний хөлс /24 дүгээр зүйл/

1.Хууль тогтоомжид заасан журмын дагуу оюуны өмчийн эрхийн хамгаалалт хийлгэх, лавлагаа авахад улсын тэмдэгтийн хураамж, үйлчилгээний хөлс төлнө.	
2.Оюуны өмчийн байгууллагаас үзүүлэх дараах үйлчилгээний хөлсний хэмжээг Засгийн газар тогтооно:	1/Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн тухай хуульд заасан үйлчилгээ; 2/Патентийн тухай хуульд заасан үйлчилгээ; 3/Барааны тэмдэг, газар зүйн заалтын тухай хуульд заасан үйлчилгээ; 4/Маргаан шийдвэрлэх зөвлөлийн үйлчилгээ; 5/Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн зөвлөлийн үйлчилгээ; 6/оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийг сонгон шалгаруулж, тусгай зөвшөөрөл олгох үйлчилгээ; 7/оюуны өмчийн үнэлгээчин болон зуучлагчийн бүртгэлийн үйлчилгээ; 8/оюуны өмчийн мэдээллийн төвийн үйлчилгээ.

Аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн маргаан хянан шийдвэрлэх /25 дугаар зүйл/

1.Аж үйлдвэрийн өмчийн	1/Патентийн тухай хуульд заасан үйл ажиллагаатай
------------------------	--

эрхийн асуудлаар дараах гомдлыг Маргаан шийдвэрлэх зөвлөл хянан шийдвэрлэнэ.	холбоотой мэдүүлэг гаргагчийн гомдол; 2/хуульд заасан үндэслэлээр патентын мэдүүлэгт гаргасан гуравдагч этгээдийн эсэргүүцэл; 3/Барааны тэмдэг, газар зүйн заалтын тухай хуульд заасан үйл ажиллагаатай холбоотой мэдүүлэг гаргагчийн гомдол; 4/хуульд заасан үндэслэлээр нийтэд мэдээлсэн барааны тэмдгийн мэдүүлэгт гаргасан гуравдагч этгээдийн эсэргүүцэл; 5/бүртгэгдсэн аж үйлдвэрийн өмчийн эрхэд хамаарах бүтээлийн эрхийг хуульд заасан үндэслэлээр хүчингүй болгуулах тухай хүсэлт; 6/тухайн барааны тэмдэг нь нийтэд түгээмэл болсон барааны тэмдэг мөн болохыг хүлээн зөвшөөрүүлэх тухай хүсэлт; 7/хуульд заасан бусад.
	2.Маргаан шийдвэрлэх зөвлөлийн шийдвэрийг эс зөвшөөрвөл шийдвэрийг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор гомдлоо шүүхэд гаргах эрхтэй.
	3.Маргаан шийдвэрлэх зөвлөлийг нийт гишүүдийн дийлэнх олонхын ирцтэйгээр хуралдуулах бөгөөд хуралдаанд оролцсон гишүүдийн ердийн олонхын саналаар асуудлыг шийдвэрлэнэ.
	4.Маргаан шийдвэрлэх зөвлөл энэ хуулийн 25.1-д заасан гомдол нь үндэслэлтэй эсэхийг хянаж, маргаан гарах үндэслэл болсон шийдвэрийг хэвээр үлдээх, эсхүл хүчингүй болгох шийдвэр гаргах бөгөөд уг шийдвэр нь тогтоол хэлбэртэй байна.
	5.Маргаан шийдвэрлэх зөвлөл маргаан үүссэн шалтгаан, нөхцөлийг арилгуулах, оюуны өмчийн хууль тогтоомж зөрчигдөхөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор зөвлөмж гаргах эрхтэй.
	6.Маргаан шийдвэрлэх зөвлөл гомдлын дагуу маргаан үүсгэснээс хойш 90 хоногийн дотор шийдвэр гаргах бөгөөд шаардлагатай гэж үзвэл гомдол гаргагчийн зөвшөөрлөөр шийдвэр гаргах хугацааг 30 хоногоор сунгаж болно.

Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага /26 дугаар зүйл/

1/Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

2/Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

Оюуны өмчийн тухай хуулийн дагуу батлагдан гарах эрх зүйн баримт бичгийг хавсралт 1-ээс үзнэ үү.

Хуулийг дэлгэрэнгүй байдлаар эх хувиар нь:

<https://www.legalinfo.mn/law/details/15356?lawid=15356> хандаж үзнэ үү.

**Оюуны өмчийн тухай хуульд заасны дагуу
дагалдан гарах эрх зүйн акт, зөвшөөрлийн тухай**

№	Журмын нэр	Батлах субъект
1	Оюуны өмчийн үндэсний зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журам	Засгийн газар
2	Аж үйлдвэрийн өмчийн эрхийн Маргаан шийдвэрлэх зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг	Засгийн газар
3	Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журам	Засгийн газар
4	Хамтын удирдлагын байгууллагын үйл ажиллагаанд баримтлах журам	Засгийн газар
5	Оюуны өмчийн шилдэг бүтээл шалгаруулах журам	Засгийн газар
6	Лицензийн гэрээ, оюуны өмчийн ашиглалттай холбоотой бусад гэрээг бүртгэх журам	Засгийн газар
7	Оюуны өмчийн байгууллагаас үзүүлэх үйлчилгээний хөлсний хэмжээ	Засгийн газар
8	Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийг хэрэгжүүлэх, хамгаалах үйл ажиллагаа явуулахад хамтран ажиллах гэрээний загвар	Оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
9	Оюуны өмчийн зуучлагчид тавигдах шаардлага, оюуны өмчийн байгууллагад бүртгүүлэх журам	Оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
10	Оюуны өмчийн зуучлал эрхлэх гэрээний загвар	Оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
11	Оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн ажиллах журам	Оюуны өмчийн байгууллага
12	Оюуны өмчийн бүртгэлийн мэдээллийн нэгдсэн санг цахим хэлбэрт оруулах, мэдээллийн сан үүсгэх, ашиглах, түүний байнгын тасралтгүй үйл ажиллагаа, хадгалалт, хамгаалалт, нууцлалын найдвартай байдлыг хангах журмыг	Оюуны өмчийн байгууллага

-----oOo-----